

תבחינים להקצאת תקציב לרשויות במגזר הערבי בארץ והבדואי

מודל מוסיקלי יישובי – תשע"ז ואילך

בתי ספר יסודיים - קבוצות קטנות

רקע

המוסיקה היא תופעה אוניברסאלית שתופסת מקום מרכזי וחשוב בכל תרבויות העולם. עוצמתה של המוסיקה היא בכך שיש לה הכוח לשדר מסרים אשר קשה לבטאם במילים. זאת ועוד, המוסיקה, כמרחב תרבותי ייחודי, משמשת כר ראשוני לפיתוח היכולות והכישורים הבסיסיים של הילד, תוך שילובם של היבטים רגשיים, קוגניטיביים ופסיכומוטוריים. לימוד נגינה בכלים תזמורתיים, במסגרת מערכת החינוך, מאפשר שיוויון הזדמנויות לכל ילד וילדה להיחשף לתחום זה. מטרות התוכנית הן:

- פיתוח וטיפוח המודעות למוסיקה באוכלוסיית התלמידים, מתוך הכרה במשקלה הסגולי של המוסיקה בעיצוב החינוך ובחיי התרבות ברשות.
- נגינה משותפת של המגזרים השונים.

לאור האמור, וכחלק מיישום החלטת ממשלה מס' 922 מיום 30/12/15, מבקש משרד החינוך לתקצב רשויות מקומיות ערביות, הנכללות ב"יישובי התכנית המורחבת", כהגדרתם בהחלטת הממשלה האמורה, (יישובים מוסלמים, נוצרים, בדואים), עבור מודל מוסיקלי יישובי בהתאם לתבחינים שלהלן;

הגופים המתוקצבים

במסגרת מדיניות המשרד לעודד למידה משמעותית, הפיקוח על החינוך המוסיקלי שבמזכירות הפדגוגית מעוניין לתקצב רשויות במגזר הערבי בארץ והבדואי שבמחוז דרום תוך מתן דגש על מקצוע הנגינה. מקצוע הנגינה יתבסס על כלי קשת וכלי נשיפה מן המסורת המוסיקלית המערבית וכלים ומן המסורת המוסיקלית הערבית ויוביל להקמת אנסמבלים בית ספריים ייצוגיים ומאוחר יותר להקמת תזמורת ברשות.

אוכלוסיית היעד

תלמידי בתי ספר יסודי רשמיים (החל מכיתה ב' והלאה) ברשויות האמורות ברקע לתבחינים אלה הערה: בתי ספר יסודיים יכללו גם בתי ספר שש שנתיים וגם שמונה שנתיים.

דרישות סף

- רשויות המעוניינות להפעיל את מודל בית הספר המנגן ע"פ התבחינים המוצגים במסמך זה.
- דרישות פדגוגיות:**
 - הרשויות מתחייבות להפעיל את התוכנית החל מכיתות ב' כלי קשת וכלי הקשה ובכיתות ג', ד', ה' - כלים מערביים ואתניים
 - הוראת כלי הנגינה השונים, בכיתות השונות עפ"י קבוצות נגינה כמפורט בטבלאות הבאות

טבלה מס' 1 – כיתות/כלי הנגינה/קבוצות/מס' תלמידים בקבוצה			
מס' תלמידים בקבוצה	מס' קבוצות לכיתה	כלי הנגינה הנלמדים	כיתות
4 - 7	3 קב' לכיתה בת 20 תלמידים	כלי קשת וכלי הקשה	ב'
	4 קב' לכיתה בת 25 תלמידים ומעלה		
3 - 5	4 קב' לכיתה	כלים מערביים	ג', ד', ה'
2 - 7		כלים אתניים	

טבלה מס' 2 - תיאור הכלים המערביים שילמדו ומספר המשתתפים בקבוצה	
מס' תלמידי בקבוצה	הכלים
3 - 5	כלי קשת – כינור, צ'לו כלי נשיפה – חליל צד, קלרינט, סקסופון, חצוצרה, טרומבון, בריטון, טובה. כלי הקשה

טבלה מס' 3 - תיאור הכלים האתניים שילמדו ומספר המשתתפים בקבוצה						
נאי	בוזק	עוד	כלי קשת	כלי הקשה(דרבוקות)	קאנון	הכלי
2 - 3	2 - 3	2 - 3	4 - 5	5 - 7	2 - 3	סך בקב'

- על הרשות להתחייב להעמיד לטובת התוכנית איש מקצוע בתחום מקצוע הנגינה, בעל תואר אקדמי ראשון, במוסיקה לפחות. (יש לצרף קורות חיים).
- על הרשות להתחייב להציב בבתי הספר המשתתפים בפרויקט, מורה למוסיקה בהיקף של מינימום של שעה שבועית אחת לכל כיתה אם המשתתפת בתוכנית.

5. רשות שתצבור מתחת ל- 45 נקודות לא תזכה לתקצוב כלל.
6. על הרשות להתחייב לקיים את התוכנית בהתאם לאמור ב"אופן ביצוע התוכנית".

קריטריונים לקביעת התקציב

הניקוד המקסימאלי ינתן לרשות/רשויות בעלת הנתון הגבוה ביותר באותו פרמטר. יתר הרשויות יקבלו ניקוד יחסי.

1. מס' הקבוצות הכלולות בתוכנית בבית הספר - עד 25 נקודות.
2. פריסת התוכנית ב- 3 שכבות גיל שונות מתוך מבתי הספר המשתתפים בתוכנית - עד 10 נקודות.
3. לגבי כל בית ספר בו מופעלת התוכנית - יחושב האחוז היחסי של מספר התלמידים הלומדים בתוכנית ביחס למספר התלמידים בבית הספר. הניקוד ייקבע ע"פ ממוצע האחוזים שהתקבלו מבתי הספר בהם מתקיימת התכנית - עד 10 נקודות.
4. מגוון והרכב הכלים המופעלים בתוכנית בכלל בתי הספר, מתוך רשימת הכלים המופיעה בסעיף 6 ב"אופן ביצוע התוכנית" - עד 10 נקודות.
5. מדד הטיפוח המשרדי - מדד טיפוח שינוקד יהיה ממוצע המדדים של בתי הספר המשתתפים בתוכנית - עד 15 נקודות.
6. המלצה מקצועית מנומקת של המפקח על המוסיקה והאמנויות במגזר הערבי - עד 30 נקודות

תקצוב

1. בשלב הראשון יחושב ערך נקודה בהתאם לניקוד שצברו כלל הרשויות ולסה"כ התקצוב בתקנה.
2. בשלב השני ייערך תחשיב לכל רשות, לאחר שנפסלו רשויות שלא עמדו בתנאי הסף של 45 נקודות, ע"פ ערך הנקודה שחושב שיוכפל בסך הנקודות שצבר
3. בשלב השלישי, תקבל כל רשות הקצבה שהיא מכפלת הניקוד שצברה כפול ערך הנקודה ולכל היותר 175,000 ש"ח (מהם 25% עבור רכישת כלים כאמור בטבלאות 1-3 בסעיף 2. בתנאי הסף, ובכפוף לגובה התקציב בתקנה).

אופן ביצוע התוכנית

1. התוכנית תופעל במשך שעות הבוקר במסגרת הלימודים השוטפים בבתי הספר.
2. מקצוע הנגינה יילמד על ידי מורים מקצועיים בתחום הנגינה, בעלי תואר אקדמי ראשון בהוראת המוסיקה.
3. הלימוד יתבצע בקבוצות בהתאם לדרישות הפדגוגיות (סעיף 2 - דרישות פדגוגיות טבלאות 1,2,3)
4. כל קבוצה תלמד 1 ש"ש לפחות.
5. בכל בית ספר תוקצה מינימום 1 ש"ש לריכוז, בהתאם לפירוט הבא: בי"ס שבו בין 4 ל- 8 קבוצות - תוקצה 1 ש"ש, בי"ס שבו בין 9 ל 16 קבוצות יוקצו 2 ש"ש וכן הלאה, במדרגות של 8.
6. במסגרת התוכנית יילמדו הכלים הבאים:
כלי קשת: כינור, צ'לו.
כלי נשיפה: חליל צד, קלרינט, אבוב, סקסופון, חצוצרה, קרן יער, טרומבון, בריטון, בסון, טובה.
כלים אתניים: עוד, קאנון, בוזוקי, נאי, כינור, כלי הקשה (דרבוקה או אחר)
כלי הקשה: מערכת תופים
7. על הרשות להתחייב להקצות חדרים מתאימים ללימוד התוכנית (לרבות כיתות), עמודי תווים, צילומי תווים, עיבודי יצירות, לבוש להופעות, שכירת אולמות והסעות וכל הקשור לפעילות השוטפת של התוכנית.
8. על הרשות להתחייב שלימודי הנגינה יהיו מעבר לשעות התקן בחינוך היסודי, או לחילופין להוסיף את השעות שהוחסרו לתלמידים בעקבות פעילות המודל המוסיקלי היישובי.
9. לגבי רכישת כלים- הרשות תרכוש ביה"ס כלי נגינה בהתאם לדרישת הפיקוח על המוסיקה וצרכי ביה"ס. (כמופיע בטבלאות מס' 1,2,3). על הרשות לשמור את החשבונות/קבלות של רכישת הכלים ולהציגם בעת בקרת הפיקוח

בקרה

מדיניות אל מול הביצוע בשטח- בקרה לשם תקצוב הולם בהתאם לתבחיני משה"ח ולצורך מניעת זילות ומניעת הנצחת דפוסי עבודה לא ראויים.

אופן ביצוע הביקורת:

רכז הפרויקט יפיק אירוע עירוני קהילתי (כנס רשותי), המציג לראווה את המודל המוסיקלי (למשל, מופע באולם ספורט של אחד מבתי הספר). ברשויות גדולות עם מספר רב של פרויקטים ניתן לפצל זאת ממכפלות של שבעה בתי"ס לכנס. בתום הכנס יתקיים דיון על מרכיבי המודל בהשתתפות מורים, מנצחים ורכזים. בדיון תוצג תמונת מצב של היבטים פדגוגיים ותקציביים על פי פורמט, שישלח ע"י הפיקוח על החינוך המוסיקלי.

נציג הפיקוח – לכל כנס כזה יוזמן נציג הפיקוח .

דו"ח בקרה - על הרשות להגיש שני דו"חות בקרה פדגוגיים במהלך שנה"ל, (האחד – בינואר, והשני – ביוני), בהתאם לנדרש ע"י הפיקוח, בהתאם לטפסים שיפורסמו. על הרשות להציג בפני הפיקוח את החשבוניות/קבלות של רכישת הכלים .

עיצומים

במידה וימצא כי הרשות לא עמדה בהתחייבויותיה בהתאם לבקשה שהגישה או כי הנתונים הנכללים בטופסי הבקשה אינם מדויקים, יובא הנושא לדיון בוועדת ההקצבות שתהא רשאית להחליט על הפסקת התקצוב, השבת סכומי התקצוב מתחילת אותה שנה ומניעת הגשת בקשה בשנה שלאחר מכן.

הבהרות לקול קורא

קריטריונים לקביעת התקציב מחוון מפמ"ר

א. רציונל התכנית : 6 נק'

- תפיסת העולם של הרשות / קונסרבטוריון לגבי בי"ס המנגן.
- האופן שבו מיושמת התוכנית (האם ההוראה בקבוצות מתקיימת במהלך של שנתיים, באיזה חודש/ שנת לימודים מתווספת התזמורת. הוראה בקבוצות במהלך של שנה אחת ובשנה השנייה קיומה של תזמורת בית ספרית בלבד, האם קיים שוני בין בתי"ס המופעלים בתוכנית, יש לציין את כל הווריאציות המופעלות בתוכנית) .
- האם באותו בי"ס נלמדים בשכבות שונות גם כלי קשת וגם כלי נשיפה וכלים אתניים.
- מטרות חינוכיות ותוצרים מצופים. יש לצרף שאלון משוב משביעות הרצון של התלמידים ואת תוצאותיו.
- אופן שילוב התוכנית עם המורים למוסיקה בבית הספר (לציין את מטרת שיתופי הפעולה ודרכי יישומן).
- במידה ובבית ספר מופעלות תכניות נגינה שונות- כיצד באה לידי ביטוי התוכנית הספיראלית.
- האם כלי הנגינה מושאלים לנגנים או הכלים נשארים בביה"ס.

ב. תפקיד הרכז : 3 נק'

- יש לצרף את הגדרת התפקיד של הרכז בנספח .
- האם הרכז עובד כמורה / מנצח בתוכנית.
- האם נעשה ניסיון להכניס את המורה למוסיקה בבית הספר לתפקיד זה ? האם למורה למוסיקה יש / אין יכולת לעשות תפקיד זה?

ג. תכנית פדגוגית : 6 נק'

- יש למלא את התוכנית הפדגוגית של כל פרויקט (אם אותה תכנית מתקיימת במס' בתי ספר יש לציין זאת).
- יש לציין את התכנים הפדגוגים ע"פ לוח השנה כדוגמת תאריכי השמעות, בחינות, מטלות ביצוע וכו' .
- יש לציין את שלבי הכנסת הפרויקט לבי"ס, כולל שיתוף ההורים.
- יש לציין את התוכנית הפדגוגית ע"פ שלבי הגיל השונים בהם מיושמת התוכנית .

ד. תוכנית העשרה והעצמה : 6 נק'

- יש לכלול את כל האירועים, בהם לוקחים חלק תלמידי הפרויקט : ברמה האינדיבידואלית , השתתפות בטקסים בית ספריים , הופעות התזמורת בקהילה, כנסים תזמורות ברמה העירונית / אזורית וארצית. השתתפות בתוכנית קונצרטים המתקיימת ברשות / בית ספר (פעילות המאורגנת ע"י הפיקוח על החינוך המוסיקלי) .
- יש למלא את תוכנית העצמה של כל פרויקט (אם אותה תוכנית מתקיימת במס' בתי ספר יש לציין זאת).

ה. חו"ד על איכות המורים שעוסקים בפרויקט – 6 נק'

ו. קיום מקהלה בית ספרית- 3 נק'